

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/29999 GK 170
T/30000 GK 170
7/30003 GK 170
T/31086 -31089
GK 187
Türkiye Büyük Millet Meclisi
Başkanlığı
Tarih: 15/09/2021 16:47
Sayı: E-120.07-
0876909
PATARA

Sayı : E-85112434-610-1382307

14.09.2021

Konu : Soru Önergeleri

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA
(Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı)

İlgi : a) 05.06.2020 tarihli ve 43452547-120.07/658133 sayılı yazınız.
b) 30.06.2020 tarihli ve 43452547-120.07/672525 sayılı yazınız.

İlgi yazılar ekinde yer alan soru önergelerine ilişkin Bakanlığımızca hazırlanan cevaplar ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Nuri ERSOY
Bakan

Ek: Liste ve Cevaplar (10 Sayfa)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Doğrulama Kodu: 0D848C83-8CF3-4EC9-8D3C-24E595F766D4

Doğrulama Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/>

Cumhuriyet Bulvarı No: 4 Ulus Altındağ / ANKARA

Telefon No: (312) 470 8000 Belge Geçer No: (312) 470 5131

<http://www.ktb.gov.tr> <http://sgb.ktb.gov.tr>

Bilgi için: Uğur SEZDİRMEZ

V.H.K.İ.

Telefon No: (312) 470 50 08

Türkiye

**MERSİN MİLLETVEKİLİ SAYIN ALPAY ANTMEN'İN, 7/31089 ESAS SAYILI
SORU ÖNERGESİNE BAKANLIĞIMIZCA HAZIRLANAN CEVAP**

Bakanlığımız (Kültür Varlıkları ve Müzeler Genel Müdürlüğü)'ca;

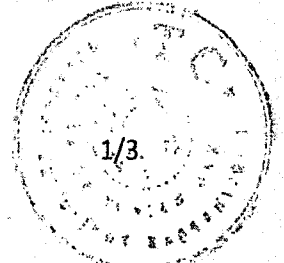
"Lemas Vadisi 2" olarak tescil edilen 1.Derece Arkeolojik Sit Alanı içinde, 2015 yılında Mersin Müze Müdürlüğü uzmanlarınca gerçekleştirilen inceleme sonucunda; özel mülkiyete ait 242 ada 1 parselde bir işletmenin yer aldığı, işletmenin giriş kısmında alanın özel mülkiyet olduğunu belirtir bir uyarı levhası ile kapının bulunduğu, alanın içerisinde üzerinde oturan ahşap platformların yer aldığı, insanların bu alanlarda piknik yaptığı ve hatta araç konulan yerde park ücreti istendiği görülmüştür.

2015 yılı içinde alanda yapılan izinsiz uygulamaların tespit edilmesi üzerine, Adana Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulunun 30.12.2015 gün ve 5809 sayılı Kararında *"ruhsatsız ve izinsiz olarak inşa edilmiş olan ünitelerin Müzesi ve KUDEB denetiminde kaldırılmasına, söz konusu uygulamaları yapanlar hakkında ilgili yasalar ve mevzuat doğrultusunda uygulama yapılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına bildirilmesine"* karar verilmiştir.

Parsel maliki, alanın sit derecesinin düşürülmesine yönelik daha sonra talepte bulunmuştur. Adana KVKBK'nın 25.07.2017 gün ve 8253 sayılı kararı ile sit derecesinin düşürülmesi talebi uygun görülmemiş olup, aynı Kurulun 26.10.2017 gün ve 8675 sayılı Kararında da bu üniteleri yapanlar hakkında 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu"nın 9'uncu maddesi gereği suç duyurusunda bulunularak yapıların Müzesi denetiminde ilgili idarece kaldırılması istenmiştir. Ancak Erdemli Cumhuriyet Başsavcılığınca 'kovuşturmaya yer olmadığına' ilişkin 2017/9179 sayılı karar alınmıştır.

1.Derece Arkeolojik Sit Alanı içinde yapılan bu izinsiz inşai ve fiziki müdahalelerin kaldırılması hususu 3 defa Adana KVKBK gündemine alınmış olup, Kurul Müdürlüğünce takibi yapılmıştır. 2863 sayılı Kanun kapsamındaki konunun adli süreci Erdemli 4. Asliye Ceza Mahkemesinde 2018/254 esasıyla devam etmektedir.

Lemas Vadisi; Adana Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu'nun 28.10.2014 tarihli ve 4278 sayılı Kararı ile "Lemas Vadisi 1" ve "Lemas Vadisi 2" olarak 1. derece arkeolojik sit alanı ilan edilmiştir. "Lemas Vadisi 1", 182.789,009 m²; "Lemas Vadisi 2" ise 737.022,303 m² yüz ölçüme sahiptir. Vadinin girişindeki "Lemas 2 Arkeolojik Sit Alanı" sınırları içinde; toplamda 41 adet parsel bulunmakta olup, bunun 10 adet parseli hazineye, 31 adet parseli ise özel mülkiyete aittir.

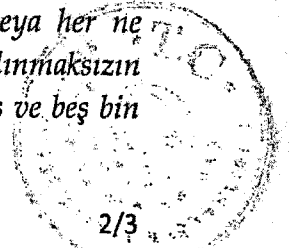

Arazinin girişine sahip olmak 2863 sayılı Kanun kapsamında kanyonun tamamının mülkiyet hakkına sahip olmak anlamına gelmemektedir. 2863 sayılı Kanun'un 11'inci maddesinde "sit alanları içinde parsellerin maliklerinin bu varlıkların üzerindeki mülkiyet haklarının tabii icabı olan ve 2863 sayılı Kanun'un hükümlerine aykırı bulunmamak koşulu ile bütün yetkilerini kullanabilir" ifadesi bulunmaktadır. Ancak 2863 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, sit alanları içinde izinsiz olarak inşai ve fiziki müdahalelerin yapılamayacağı, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulunun 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararlarında ise 1. Derece Arkeolojik Sit Alanlarının aynen korunacak alanlar olduğu belirtilmektedir. Kanyonun girişi ve gezilmesi için anılan Kuruldan onaylanmış herhangi bir çevre düzenleme projesi vb. bulunmamaktadır.

Mersin ili, Erdemli ilçesi sınırları içinde bulunan Lemas Kanyonu içerisinde ilgili Kurul Müdürlüğü tarafından gerekli tespit çalışmaları yapılmış olup Kurulun 28.10.2014 gün ve 4278 sayılı kararı ile "Lemas Vadisi 1" ve "Lemas Vadisi 2" olmak üzere iki ayrı 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı tescil edilmiştir. İlgili Kurulun 25.03.2015 gün ve 4795 sayılı Kararı ile de Eşek Köprüsü taşınmaz kültür varlığı olarak tescil edilmiştir.

"Lemas Vadisi 1" ve "Lemas Vadisi 2" Arkeolojik Sit Alanları, Adana KVKBK'nın 28.10.2014 gün ve 4278 sayılı Kararı ile 1. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tescil edilmiştir. Arkeolojik sitler için alınmış olan 05.11.1999 tarihli ve 658 sayılı "Koruma ve Kullanma Koşulları" başlıklı İlke Kararı uyarınca; 1. Derece Arkeolojik Sit Alanları, korumaya yönelik bilimsel çalışmalar dışında aynen korunacak sit alanları olup, bu alanlarda kesinlikle hiçbir yapılaşmaya izin verilmemekte, imar planlarında aynen korunacak sit alanı olarak belirlenmekte ve bilimsel amaçlı kazıların dışında hiçbir kazı yapılamamaktadır.

Ayrıca, 2863 sayılı "Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu"nun "İzinsiz müdahale ve kullanma yasağı" başlıklı 9'uncu maddesinde; "Koruma Yüksek Kurulunun ilke kararları çerçevesinde koruma bölge kurullarınca alınan kararlara aykırı olarak, korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ve koruma alanları ile sit alanlarında inşai ve fizikî müdahalede bulunulamaz, bunlar yeniden kullanıma açılmaz veya kullanımları değiştirilemez. Esaslı onarım, inşaat, tesisat, sondaj, kısmen veya tamamen yıkma, yakma, kazı veya benzeri işler inşai ve fizikî müdahale sayılır." ve aynı Kanun'un "Cezalar" başlıklı 65'inci maddesinde ise; "Tescil edilen sit alanları ve korunması gerekli taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları ile korunma alanlarının bu Kanun'a göre tebliğ veya ilan edilmiş olmasına rağmen yıkılmasına, bozulmasına, tahribine, yok olmasına veya her ne suretle olursa olsun zarar görmesine kasten sebebiyet verenler ile (...) (1) izin alınmaksızın inşai ve fiziki müdahale yapanlar veya yaptırımlar, iki yıldan beş yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır...." hükümleri bulunmaktadır.

Kanyonun doğal yapısının korunması, arkeolojik mirasının zarar görmemesi ve ziyarete gelen vatandaşların güven içinde bölgeyi gezmelerinin sağlanması için Adana Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne henüz herhangi bir proje iletilmemi  olup, iletilmesi halinde ivedilikle Kurul gündeminde değerlendirilmesi sağlanacaktır.

Kanyonun Milli Park olarak ilan edilmesi hususu Bakanlığımız görev, yetki ve sorumluluk alanına girmemektedir.

